

Zagreb, 6. travnja 2023.

**Uredništvo Slobodne Dalmacije
Hanza Media d.o.o.**

Reagirajte Europana Hrvatska na tekstove objavljene 01.04.2023. i 04.04.2023.

Na portalu Slobodne Dalmacije 01.04.2023. objavljen je tekst novinarkе Dijane Turić pod naslovom '*Makarski arhitekti i oporba o potezu 'Bijele kuće': hoće li kriterij za idući natječaj biti seksualno opredjeljenje?!'*', a 04.04. u tiskanom podlistku Slobodne Dalmacije Makarska kronika objavljen je identičan tekst pod naslovom '*NATJEČAJ ZA ARHITEKTE MLAĐE OD 40 GODINA ?! 'Prestrašno, pa Ante Rožić je najbolje projekte radio do 80.'*'

U tekstu se donosi niz netočnih i krivo interpretiranih podataka te postavljaju pitanja koja čitatelje krivo usmjeruju i ne pružaju potpune informacije vezane za provedbu natječaja Europan 17 (punim nazivom Međunarodni, javni, otvoreni, anketni, putem web-a, u jednom stupnju i anonimni natječaj za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja za lokaciju MAKARSKA – PIJACA / PEŠKARIJA / GASTRO-CENTAR GRADA u okviru međunarodnog urbanističko-arhitektonskog natječaja EUROPAN 17 s temom ŽIVI GRADOVI 2, RE-IMAGINACIJA ARHITEKTURE KROZ SKRB O ŽIVOTNIM SREDINAMA).

Kao Provoditelji natječaja u ciklusu Europan 17, dužni smo reagirati te zatražiti objavu ovog teksta u Vašim medijima, sukladno Zakonu o medijima, Čl. 40. I Čl. 41.

Napominjemo da uz članove Europana Hrvatska (poimence potpisani na kraju), naše reagiranje podupiru i Hrvatska komora arhitekata, Udruženje hrvatskih arhitekata, Društvo arhitekata Split, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Akademija arhitektonske umjetnosti i znanosti Hrvatske. (www.europan.hr)

MERITUM

U tekstu od 01.04.2023. godine u naslovu sugerirate da makarski gradonačelnik / gradska uprava ('bijela kuća') odlučuje tko smije sudjelovati na upravo raspisanom arhitektonskom natječaju, što je apsolutna neistina. Aktualna gradska uprava nema nikakve veze s pravilima po kojima se provodi natječaj Europan 17. Identične teze ponavljaju se i u tekstu objavljenom u podlistku Slobodne Dalmacije *Makarska kronika* 04.04.2023. godine, dok u naslovu prenosite neprovjerene informacije da je arhitekt Ante Rožić 'najbolje projekte radio do 80.' Uz malo istraživanje došli biste do informacija da je on svoja ikonička arhitektonska djela napravio kao vrlo mladi arhitekt (Hotel Maestral sa samo 31 godinom). Moramo ukazati i na činjenicu da su na prošlogodišnja dva arhitektonsko-urbanistička natječaja u Makarskoj (Riva i Peškera) sudjelovala samo tri tima iz Makarske i svi su imali u autorskim timovima članove mlađe od 40

<http://www.europan.hr/>

tel + 385 1 3777 937

fax+ 385 1 3777 937

info@europan.hr

EUROPAN HRVATSKA

c/o Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
c/o Ministry of Physical Planning, Construction and State Assets

Republike Austrije 20
10 000 Zagreb, Hrvatska

godina. Stoga možemo ustvrditi da za sve makarske arhitekate koji inače sudjeluju na natječajima ne postoji nikakvo ograničenje sudjelovanja i u ovom natječaju.

Na vaš tekst objavljen na mrežnim stranicama Slobodne Dalmacije 29. 11. 2022. godine pod naslovom *Makarski gradonačelnik pegla karticu gdje stigne, za putovanja, iced i piće u prvoj polovini godine spržio je gotovo 50 tisuća eura, a nedavno je bio na skupu o pticama* nismo reagirali, iako se tekst odnosio i na zajedničko putovanje predstavnika Europan Hrvatska (o svom trošku) i predstavnika grada Makarske na radni Inter-Sessions forum, kao pripremu za natječaj. Forumu su prisustvovali i ostali gradonačelnici, gradski arhitekti i stručnjaci za urbano planiranje iz 50 europskih gradova. Sada moramo spomenuti da ste navedeni Forum nazvali 'skup o pticama' (???) jer je Makarska zajedno s još 14 gradova svrstana, temeljem teme natječajnog zadatka, u skupinu čiji je naslov *Let the birds sing* (vidljivo na karti sudionika natječaja E 17 u privitku). Tim ste naslovom čitateljima na tendenciozan način pružili netočnu i nepotpunu informaciju. Vaši su ciljevi razvidni i nemaju veze s djelovanjem Europana ni Europana Hrvatska.

Dužni smo dati nekoliko osnovnih podataka o misiji i djelovanju Europana.

O EUROPANU

Europan je europska organizacija koja pruža transkulturalnu platformu za provođenje najvećeg međunarodnog arhitektonsko-urbanističkog natječaja za arhitekate i urbaniste mlađe od 40 godina. Djeluje od 1989. godine, ciklusi su tematski, dvogodišnji, a cilj je implementacija nagrađenih rješenja. Grad, općina ili država kao partner Europana nudi lokaciju za natječaj, čime daje priliku inovativnim mladim arhitektonskim timovima iz čitave Europe da ponude rješenja problema i izazova kako same lokacije tako i njenog šireg obuhvata. Sve informacije dostupne su na www.europan-europe.eu.

O EUROPANU HRVATSKA

Europan Hrvatska je član europskog Europana od 1990. godine. Kroz 12 natječajnih ciklusa provedeni su natječajni na 22 lokacije u 13 gradova (Zagreb, Dubrovnik, Zadar, Osijek, Rovinj, Vukovar, Sisak, Rijeka, Nin, Karlovac, Split, Šibenik, Opatija), na kojima je sudjelovalo oko 460 interdisciplinarnih timova a mnoge su hrvatske arhitektice i arhitekti imali mogućnost sudjelovati na natječajnim lokacijama u raznim europskim gradovima.

Osim provođenja natječaja, Europan Hrvatska predstavlja platformu za provođenje nacionalnu i međunarodnu promociju natječajne lokacije i nagrađenog rješenja.

O PROCEDURAMA

U tekstu se najviše polemizira pitanje kako se natječajnim propisima može ograničiti dob sudionika na manje od 40 godina.

Dobna granica ispod 40 godina je sastavni dio pravila Europana od samog početka, dakle od 1989. godine. Praksa je to koja upravo sprječava diskriminaciju mladih timova predvođenih ovlaštenim arhitektima. Ona im omogućava da se pozicioniraju za europskoj arhitektonskoj sceni, kako ugledom tako i implementacijom svoga rada. Velika je to razlika od uobičajene nacionalne prakse selektivnog odabira natjecatelja u mnogim europskim državama, gdje se na natječaje pozivaju samo uredi s referencama (pozivni, a ne otvoreni natječaji), tako da mladi arhitekti 'stoje u začaranom krugu' – da bi dobili posao moraju sudjelovati na natjecajima, dok im se sudjelovanje na natjecajima onemogućava jer nemaju realizirane projekte, a time ni reference.

Insinacije za diskriminaciju u potpunosti promašuju svoj cilj. U našoj 30-godišnjoj praksi nikada nitko nije polemizirao s pravilom o dobnoj granici sudionika.

Kao sastavnica Europana, Europan Hrvatska djeluje po usuglašenim Pravilima koja vrijede za sve članice, u ovom ciklusu je to 13 zemalja s 51 lokacijom među kojima je i Makarska. Pravila Europana definiraju sastav ocjenjivačkog suda, nagradni fond, rokove i ostalo. Prema tim Pravilima ocjenjivački sud mora imati 7 ili 9 članova te 2 zamjenika člana, dva člana moraju biti strani arhitekti, dva člana zaposlenici tijela javne uprave ali ne naručitelja, jedan član mora biti javna ličnost s kulturnog spektra. Potiče se sastav ocjenjivačkog suda što je moguće neovisnijeg o lokalnim 'politikama'. Tim hrvatskog ocjenjivačkog suda ciklusa E 17 čine i 3 doktora znanosti. Nagradni fond jednak je u svim zemljama sudionicima.

Što se tiče nemogućnosti sudjelovanja makarskih etabliranih arhitekata (starijih od 40 godina) na ovom natječaju, dio odgovora smo već naveli. Moramo ukazati i na činjenicu da su na prošlogodišnja dva arhitektonsko-urbanistička natječaja u Makarskoj (riva i Peškera) sudjelovala (samo!) tri tima iz Makarske i svi su imali u autorskim timovima članove mlađe od 40 godina. Stoga možemo ustvrditi da za sve makarske arhitekate koji inače sudjeluju na natjecajima ne postoji nikakvo ograničenje sudjelovanja i u ovom natječaju.

Svi podatci dostupni su i na web stranicama Europana Hrvatska, www.europan.hr.

Ako je u vrijeme digitalnih medija išta nedopustivo, to je neinformiranost. Posebno je to opasno kad svjesno preraste u manipulativnu dezinformiranost.

Europan Hrvatska

Helena Knifić Schaps, dipl. ing. arh., predsjednica; Iva Bedenko, dipl. ing. arh., tajnica; članovi dr. sc. Svebor Andrijević, dipl. ing. arh.; Bojan Bilić, dipl. ing. arh.; prof. Iva Letilović, dipl. ing. arh.; dr. sc. Irena Matković, dipl. ing. arh., prof. Ljubomir Mišćević, dipl. ing. arh.; član-suradnik HAZU Vinko Penezić, dipl. ing. arh.; prof. Goran Rako, dipl. ing. arh.; Maja Furlan Zimmermann, dipl. ing. arh.; Borislav Doklešić, dipl. ing. arh.; Tito Kosty, dipl. ing. arh.

<http://www.euoplan.hr/>

tel + 385 1 3777 937

fax+ 385 1 3777 937

info@euoplan.hr

EUROPAN HRVATSKA

c/o Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
c/o Ministry of Physical Planning, Construction and State Assets

Republike Austrije 20
10 000 Zagreb, Hrvatska